
OPGANG2 XL

Et brobygningsinitiativ med små og store drys erhvervsliv

OPGANG2XL

Baggrund

Opgang2 har 30 års erfaring som alternativ læringsarena, hvor sårbare unge (primært aktivitetsparate) øger robusthed og selvværd gennem værkstedsarbejde med drama, musik og billedkunst. I overgangen fra Opgang2 til 'den virkelige verden' er det svært at fastholde og udvikle personlige og faglige sejre i nye arenaer. Dette skaber stress og angst, og har for mange af de unge, som tidligere har forladt Opgang2, betydet, at de er fortsat i en aktivitetsspiral uden perspektiv.

INDHOLD

Derfor har Opgang2 i 2017 etableret brobygningsprojektet Opgang2 XL, der gennem samarbejde med kreative og kulturelle virksomheder skal bane vejen for, at flere unge kommer i praktik, job og uddannelse. Virksomhedsrelaterede aktiviteter kombineres her med fortsat tilknytning til Opgang2s værksteder og til Opgang2s vejleder.

MÅLGRUPPE

Opgang2 XLs målgruppe er unge, der har været visiteret til ordinært Opgang2-forløb i en periode og nu vurderes parate til brobygning mod videre aktivitet efter Opgang2 med henblik på selvforsørgelse.

Cabi proces-evaluerer OPGANG XL.

Foreløbige resultater Opgang2 XL – en status efter 2 ½ år

TENDENSER EFTER 2 ½ ÅR

- Der er en klar tendens til, at det samlede forløb i Opgang2 (ordinært Opgang2 forløb + Opgang2 XL-forløb) fører til markant større uddannelses-, og/ eller selvforsørgelsesmodenhed for den enkelte unge, end før Opgang2 XL startede. Opgang2 XL lykkes således med at give deltagerne et personligt og fagligt perspektiv.
- For nogle unge bliver Opgang2 XL et 'wake-up call' i forhold til personlige barrierer, der står i vejen for at starte uddannelse eller komme i arbejde, hyppigst social angst.
- Nogle af de unge, som er visiteret til ordinært Opgang2 forløb efter etablering af Opgang2 XL, bliver i løbet af forholdsvis kort tid i Opgang2 (3 – 4 måneder) interesseret i virksomhedsrelateret aktivitet. De oplever det som spændende og trygt, at denne kan kombineres med fortsat deltagelse i Opgang2s værkstedsarbejde.
- Opgang2 XL har smittet positivt af på hele Opgang2s tilbud: De unge, som er i gang med XL-aktiviteter inspirerer alle andre unge i Opgang2. Og de kunstnere, der leder Opgang2s værksteder, er engagerede i at pege på gode praktikmuligheder, særlige talenter, de får øje på, og muligheder for eksponering i branchen.

DELTAGERE OPGANG2 XL fra 2017 til medio 2019.

Et øjebliksbillede pr 30/6 2019 af ialt 20 nuværende og tidligere deltagere.

AKTIVITET Forår 2019	Nuværende deltagere i Opgang2 XL forløb	Tidligere deltagere i Opgang2 XL forløb
-------------------------	--	--

Virksomhedspraktik/
virksomhedstilknytning

Afklaring til
virksomhedspraktik

Uddannelse

Pause

Udredning

AKTIVITET Pr 1 august 2019	Nuværende deltagere i Opgang2 XL forløb	Tidligere deltagere i Opgang2 XL forløb
-------------------------------	--	--

Virksomhedspraktik/
virksomhedstilknytning

Uddannelse

Udredning

LANGSIGTET PERSPEKTIV	Nuværende deltagere i Opgang2 XL forløb	Tidligere deltagere i Opgang2 XL forløb
--------------------------	--	--

Uddannelse

Job

Flexjob

I DET FØLGENDE PRÆSENTERES DE FIRE INDSATSOMRÅDER, SOM ENKELTVIS OG I KOMBINATION UDGØR OPGANG2 XL:

1. Integration af erhvervslivet i Opgang2
2. Tre Opgang2 fagligheder: kunstner, agent/ virksomhedskonsulent, vejleder
3. Vejledningens samtalerum
4. Fællesskab og tryghed

1. Indsatsområde - Integration af erhvervslivet i Opgang2 XL

Opgang2 XL integrerer meningsfyldt ekstern arbejdserfaring med de kunstbaserede forløb i Opgang2s værksteder, så den unge understøttes i at videreudvikle faglige og personlige kompetencer uden for Opgang2. Og derigennem får et perspektiv, som udstikker en vej mod job/ uddannelse.

Opgang2 XL arbejder med tre forskellige typer af virksomhedsrelationer, som de unge kan engageres i: Virksomhedsbesøg, opgaveløsning for eksterne virksomheder og praktikophold. Vi har struktureret disse forskellige typer af engagement i en virksomhedstrappe.

FIG. 1: VIRKSOMHEDSTRAPPEN

Alle praktikker er tilrettelagt med en indledende snusepraktik af ca. 14 dage. Praktikkerne har forskellig fylde og længde, både hvad angår timetal pr uge og varighed, og kan kombineres med deltagelse i værkstedsarbejde i Opgang2.

Aktivitetstyperne i virksomhedstrappen fungerer som muligheds- og afklaringsrum, den enkelte deltager kan gå ind og ud af i kortere eller længere tid – suppleret af værkstedsarbejde i Opgang2.

FØLGENDE VIRKSOMHEDER/ INSTITUTIONER HAR FORELØBIGT VÆRET DEL AF PROJEKT XL:

Campfire & co Reklamebureau

Meganørd Spiludviklingsbureau

DrumCity Trommebutik

Lumen Lyd-, og lysleverandør, primært til turné.

Radar Spillested

Cultureworks Eventbureau

Sydhavnen Eventforening

Filuren Børneteater

Aarhus Teater

Katapult Teater

CABI Konsulenthus

AROS Kunstmuseum

Logen Sct. Stefan

ABakustik Akustisk specialist virksomhed

Fastaval Rollespil-festival

Thalias Tjenere Teater

Wahlberg Motion Design

Maxmoebel Snedker

Svalegangen Teater (i samarbejde med kommunal virksomhedskonsulent)

Sleep-in Hostel (i samarbejde med kommunal virksomhedskonsulent)

Streetcoffee Kaffebare (i samarbejde med kommunal virksomhedskonsulent)

Spiselaug Restaurant (i samarbejde med kommunal virksomhedskonsulent)

AquWorld Oplevelsescenter (i samarbejde med kommunal virksomhedskonsulent)

Aarhus Universitet Laboratorium (i samarbejde med kommunal virksomhedskonsulent)

Scandic Hotel (i samarbejde med kommunal virksomhedskonsulent)

2. Indsatsområde – Tre Opgang2 fagligheder

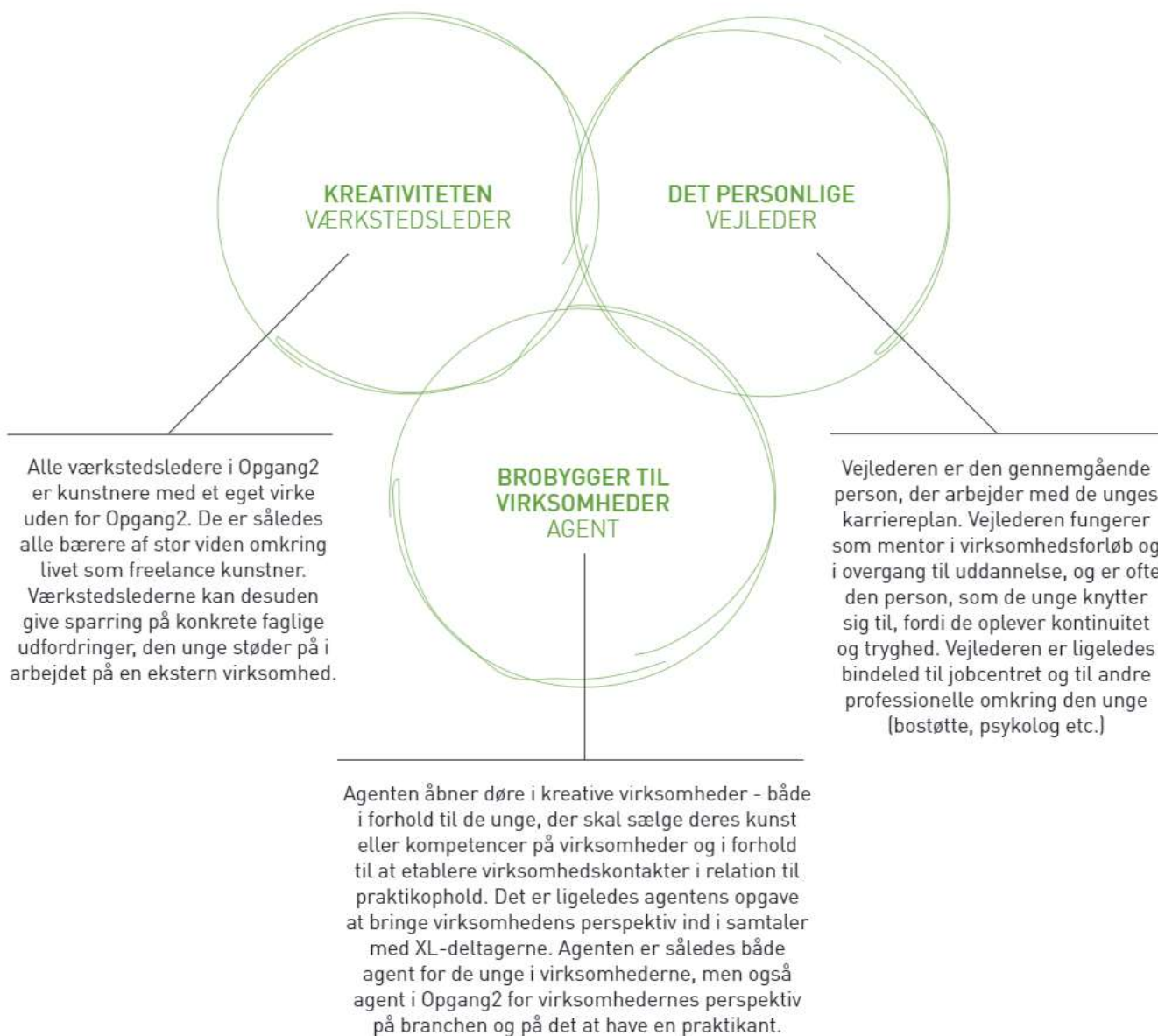
Opgang2 er den base, hvorfra de unge bevæger sig ud i verden, og som de kan vende tilbage til, hvis de har behov for det. En slags back-office for Opgang2 XL.

Opgang2 er et mindre sted, hvor de unge føler sig trygge og hvor der kan handles hurtigt, både når der opstår muligheder og udfordringer. Den brede faglighed og den tætte kontinuerlige kontakt bidrager progressivt til de unges forløb.

DE TRE FAGLIGHEDER

I Opgang2 har de unge tilknyttet en værkstedsleder og en vejleder. Når en ung overgår til XL-forløbet, får de derudover en Opgang2 agent/virksomhedskonsulent tilknyttet.

FIG. 2: TRE FAGLIGHEDER - SAMMENHÆNGENDE INDSATS Å LA OPGANG2

3. Indsatsområde - vejledningens samtalerum

Opgang2 XL vil forene den enkelte unges drøm og fokus på kunsten som levevej med en realisme, der handler om selvforsørgelse, uddannelse og arbejde. Her har samtalerne mellem vejleder og den unge afgørende betydning.

Nøgleordene for samtalen mellem vejleder og den unge er anerkendelse, struktur, mål (kunst vs. selvforsørgelse) samt klarlægning af hvad, der blokerer. Og der italesættes personlige, sociale og faglige erkendelser. Samtalerne mellem vejleder og unge i Opgang2 har fokus på to spor:

FIG. 3: VEJLEDERENS SAMTALERUM / SAMTALER I TO SPOR

Det er en central pointe, at der italesættes en bevidsthed om, at den enkelte unge IKKE står overfor et valg mellem et 'enten-eller' men kan forfølge et 'både-og' i forhold til drømmespor og selvforsørgelsesspor.

Når den unge overgår fra ordinært Opgang2-forløb til Opgang2 XL skærpes fokus på spor 2, og et delmål for samtalerne mellem vejleder og den unge er, at den unge bliver klar til at deltage i XL-relateret aktivitet.

I disse samtaler pågår en afklaring af, hvor tæt på eller langt fra spor 1, drømmesporet, praktikken skal være, for at den unge kan se sig selv i den. Spørgsmål som: "Hvilket arbejde skal du udføre for at kunne få brød på bordet," og i forlængelse deraf: "Hvor langt væk, eller hvor tæt på din drøm skal det være, for at det kan forblive meningsfyldt for dig, i en grad så det kan fastholde din motivation?" bliver således omdrejningspunkter for etableringen af den mest optimale praktik for den enkelte unge.

En model, hvor en deltager forfølger et forsørgelsesspor/rugbrødsspor gennem praktikophold uden for den kreative branche, bakket op af netværks- og mentoraktivitet i Opgang2 XL-regi, anvendes oftere, end vi tænkte ved projektets start!

UDDANNELSE PARKERES, MEN BLIVER ALLIGEVEL ET MUST FOR DE FLESTE

De unge i Opgang2 har ofte haft nederlag på deres vej gennem skole- og uddannelsessystemet. Selv om de er intelligente kan de ikke se sig selv i en uddannelse. Derfor parkeres uddannelsesdagsorden, indtil de selv bringer den på banen.

Hidtidige erfaringer i XL viser, at det ufaglærte arbejde, som de unge gennem virksomhedspraktikker oftest præsenteres for i den kreative branche, efter kort tid bliver kedeligt for dem. Dette fører for disse unge til en erkendelse af, at uddannelse er en mulighed for på sigt at komme til at lave det, de drømmer om. For andre er det ufaglærte så spændende, at de får mod på uddannelse inden for faget.

4. Indsatsområde - Fællesskab og tryghed

Opgang2 XL har for en række unge tydeliggjort hvilke personlige barrierer, der står i vejen for deres videre karrieremæssige udfoldelsesmuligheder, hyppigst social angst.

Udover at introducere de unge for arbejdsfællesskaber via aktiviteter tilknyttet virksomhedstrappen, arbejder Opgang2 XL derfor også med at introducere andre ungefællesskaber i Aarhus (fx en bokseklub, Ungdomskulturhuset og Spot-festivalen).

Desuden er der etableret en netværksgruppe for alle XL-deltagere, som de kan forblive tilknyttet, så længe de har behov for det.

MERE OM XL-NETVÆRKSGRUPPEN

Gruppen mødes én gang om måneden. Der er solid opbakning til XL-netværksmødet med stort deltagerfremmøde hver gang.

FIG. 4: XL- NETVÆRKSGRUPPEN RUMMER UNGE, SOM ER KNYTTET TIL XL-INITIATIVET PÅ 3 FORSKELLIGE MÅDER

Formen er en rundbordssamtale, hvor alle efter tur fortæller om deres aktuelle situation i relation til XL. Det kan være gode oplevelser i forhold til praktikken, i forhold til mennesker, de har mødt eller løsning af opgaver. Det kan også være udfordringer, bekymringer og angst, som man har skullet tackle, eller står midt i.

De unge, som endnu ikke er visiteret til Opgang2 XL er bekymret spørgende, nysgerrige og beundrende. De unge, som er videre i uddannelse/ ordinært arbejde bidrager væsentligt som motiverende rollemodeller for alle de andre unge, som de kan spejle sig i og se en mulig fremtid i.

Der bliver også talt om økonomi, personlig branding, livet som selvstændig og vejen til selvforsørgelse.

XL Principper

Opgang2 har sammen med samarbejdspartnere og unge XL-deltagere formuleret tre centrale principper og fire operationelle principper. Der er ikke tale om direkte anvisninger, men XL-principperne skal bidrage med retning og synlighed over for unge, medarbejdere og samarbejdspartnere.

TRE OVERORDNEDE PRINCIPPER

- **Relation.** Opgang2 XL bygger sine aktiviteter på en tillidsbaseret hverdagsrelation til de unge, hvor kontinuitet samt kendskab til og tro på de unges kompetencer giver den tryghed, der er brug for, når den enkelte tager nye skridt mod job og uddannelse. Hverdagsrelationen giver XL mulighed for at udstikke nye mål og/eller yde støtte på det rette tidspunkt og skaber desuden et godt udgangspunkt for samarbejdet med kommune og erhvervsliv.
- **'Hvem vil du være?'-princippet** understøtter de unges arbejde med, hvad de skal blive til. Det tager afsæt i en forståelse af, at en afklaring af individuelle job-/uddannelsesmuligheder er del af en større identitetsafklaring, hvor 'hvad vil du være' er et blandt flere fundamentale spørgsmål: Hvilket liv vil den enkelte have? Hvor og hvordan vil man bo? Hvem vil man gerne ligne? Og hvordan kan man forsørge sig selv?
- **Udvikling - tid og rum til progression.** Menneskelig udvikling er ikke lineær. Det tager tid at udvikle sig og finde sig selv oven på de nederlag og psykiske udfordringer, de unge har haft. Opgang2 XL tilbyder en kontinuerlig og tilbunds gående afprøvning af mulige veje i forhold til job- og uddannelsesafklaring i trygge rammer. Og alt hvad de unge prøver undervejs, lærer de af.

FIRE OPERATIONELLE PRINCIPPER

- **'En dør på klem'-princippet** indeholder tanken om, at det altid er muligt at afbryde en aftalt aktivitet, f.eks. en virksomhedspraktik, hvis timing eller andet opleves 'forkert' af den unge. Og at alle erfaringer giver de unge en læring, som kan tages med i en videre proces. Netop denne tilgang muliggør, at de unge tør at sige ja til nye udfordringer.
- **'Både og'-princippet** indeholder tanken om, at der for den enkelte unge ikke er tale om et enten-eller i forhold til at leve af sin kunst eller af noget helt andet, men et både-og. Princippet indeholder en træning i at tænke kunst og selvforsørgelse – i eller uden for den kreative branche – i en kombinationsmodel, som på sigt kan være et blivende livsvilkår.
- **'Det intelligente match'-princippet** handler om at finde virksomheder og kulturinstitutioner, som ikke bare har meningsfulde arbejdsopgaver og opgaver med perspektiv, men hvor de unge kan se sig selv i arbejdsmiljøet og arbejdskulturen – sammen med kolleger og ledere, der er ansat på virksomheden. Lokalt kendskab, snusepraktik, virksomhedsbesøg og samtaler er nogle af match-redskaberne.
- **'Ung-til-ung'-princippet**, forstået som tillidsfulde relationer mellem de unge, spiller en stor rolle i Opgang2s dagligdag. I Opgang2 XL betyder det konkret, at alle XL-tilknyttede unge (kommende, nuværende og tidligere) mødes og drøfter erfaringer med at bevæge sig ud i erhvervslivet og i uddannelse. De unge, som ikke har prøvet sig af uden for Opgang2s værksteder endnu, kan se og føle, hvordan det går med de unge, der er i gang. Og de unge, som er i gang, får støtte og opmuntring, når noget er svært.

Fem tidligere og nuværende XL-deltagere fortæller om deres udfordringer og oplevelser med Opgang2 XL:

Jacob

<https://youtu.be/bxz0KClrB24>

Julie

https://youtu.be/ExgcM9Qpp_o

Martin

<https://youtu.be/SnG06zxR5P4>

Signe

<https://youtu.be/xtBeSIFQ3r0>

Silja

<https://youtu.be/p4XMwHymzh0>

Find links til alle fem film på www.opgang2.dk/XL